

TÖRTÉNELEM

PRÓBAÉRETTSÉGI VIZSGA KÖZÉP SZINT

2012. Január 21.

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Név	
Tanárok neve	
Email	
Pontszám	

**STUDIUM GENERALE
TÖRTÉNELEM SEKCIÓ**

Fontos Tudnivalók

Egyértelmű válaszokat adj, egyértelmű jelöléseket alkalmazz – javítás esetén is! Válaszaiddban a lényeg megfogalmazására törekedj, ne lépd túl a rendelkezésre álló

helyet! Csak annyi válaszelemet írd, amennyit a feladat kér! (Ha többet írsz, a beírás sorrendjében értékeljük válaszaidat.) Kérjük, **kék színű** tollat használj!

A feladatok megoldásakor tartsd szem előtt az alábbi javaslatokat!

- Olvasd el figyelmesen a feladatokat!
- Kövesd figyelmesen a feladatlap utasításait!
- Tanulmányozd a feladatokhoz kapcsolódó forrásokat (kép, ábra, szöveg, térkép)!
- Használd minden feladat megoldásához a megengedett segédeszközöket: a középiskolai történelmi atlasz térképeit és a helyesírási szótárt! A személyek, topográfiai adatok és fogalmak csak **pontos helyesírással** értékelhetők!
- Válaszaidat gondos mérlegelés után, lehetőleg javítás nélkül írd le!

A szöveges, kifejtendő feladatok kidolgozásakor az alábbi munkamenetet javasoljuk:

1. Helyezd el időben és térben a feladatban megjelölt problémát!
2. Használd föl a feladat megértéséhez a forrásokat, illetve a középiskolai történelmi atlaszt!
3. Gyűjtsd össze azokat az általános fogalmakat (pl. fejlődés, változás, termelés), illetve az adott korszakhoz kapcsolódó fogalmakat (pl. várjobbágy, céh, személyi kultusz), melyekkel az adott probléma bemutatható!
4. Építsd be fogalmazásodba a forrásokból megszerezhető információkat, következtetéseket!
5. Ha szükséges, készíts vázlatot, illetve piszkozatot!
6. Tárd föl a probléma előzményeit, okait, következményeit!
7. Fogalmaz meg feltételezéseket, magyarázatokat!
8. Építsd be mondanivalódba önálló ismereteidet (pl. nevek, évszámok), nézőpontodat, véleményedet!
9. Ügyelj arra, hogy mondataid világosak legyenek!
10. Szerkeszd meg szövegedet, és figyelj a helyesírásra is!

Sok sikert kívánunk a feladatok megoldásához!

Történelem Szekció

Elért pontszámok:

[illegible]

1. A következő feladat a folyammenti civilizációk korával kapcsolatos. Mely államokhoz köthetőek az egyes képek. Értelmszerűen töltsd ki a táblázatot, segítségképpen beírtuk az elsőt! (elemenként 0,5 pont)

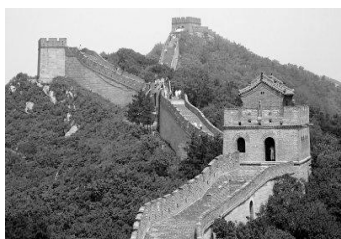
A.)

B.)

C.)

D.)

E.)

F.)

Állam neve	Kép betűjele	Kép betűjele
Kína		

4 pont

2. A következő feladat az iszlám vallással kapcsolatos. A forrás és saját ismereteid alapján válaszolj a kérdésekre. (4 pont)

Hirdesd Urad dicsőségét napkelte és napnyugta előtt! És magasztald őt az éjszaka bizonyos óráiban, és a nap két végén! Fordítsd orcád a Szent Mecset felé! Adakozzatok azokból a becses dolgokból, amelyeket szereztetek, és azokból, amelyeket kisarjasztottunk nektek a földből.

Előíratott nektek a böjtölés. A böjt ideje a Ramadán hónap. Töltsétek hát be az előírt napok számát, és magasztaltjátok Allahot!

Végezzétek el a zarándoklatot.”

/ Részlet a Koránból/

- a.) Milyen gyakorlati, a mindennapi életre vonatkozó előírások találhatók a Koránban? Említs kettőt! (Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont)

.....

1 pont

- b.)** Nevezd meg a muzulmán vallás központját! Miért volt képes mindmáig megőrizni kiemelt szerepét? (Elemenként 0,5 pont összesen 1 pont)

.....

1 pont	
--------	--

- c.)** Milyen mértékben kapcsolódott össze az állam és a vallás a muzulmán világban, és miért?

.....

2 pont	
--------	--

3. Az alábbi feladat az Árpád-ház korával kapcsolatos. Mely uralkodókra vonatkoznak az egyes idézetek. (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont)

- a.)** „... semmiféle adót, sem „szabad dénárok”-at nem fogunk szedetni a serviensek birtokai után, sem az ő házaikba vagy falvaikba nem szállunk, hacsak nem hívnak bennünket.”
- b.)** „Én a Kán, az égi király küldötte, [...] Megtudtam ezenfelül, hogy kun szolgálmat oltalmazd alatt tartod. Ezért utasítalak tégedet, hogy ezeket a jövőben ne tartsd magadnál, és miattuk ne kerülj velem szembe.”
- c.)** „Ha valakinek az Isten tízet adott egy évben, a tizedik részt adja az Istennek, és ha valaki elrejt a tizedet, kilenc részt adjon érte.”
- d.)** „Miután felismerte, hogy népének, ha meg akar maradni, el kell fogadni a nyugati keresztény értékrendet és ideológiát, nem habozott határozott kézzel ebbe az irányba terelni a magyarságot”

a.)	
b.)	
c.)	
d.)	

4 pont	
--------	--

4. A következő feladat az Aranybullával kapcsolatos. A forrás és saját ismereteid segítségével dönts el az alábbi állításokról, hogy igazak vagy hamisak! (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont)

„Hogyha pedig mi, vagy az utánunk következő királyok közül valaki ezen mi szerzésünknek ellene járna valaha, ez a levél adjon szabad hatalmat [...] mind nekünk, mind az utánunk következő királyoknak minden hűtelenség szégyenvallása nélkül ellentállhassanak és ellentmondhassanak mindörökké.”

/XXXI. tc./

„Egész megyét vagy akárminemű méltóságot örök jószágul vagy birtokul nem adunk.” /XVI. tc./

„A tizedet pénzöl megváltani senki ne tartozzék, hanem a mit a föld terem, bort vagy gabonát, abból fizessék.

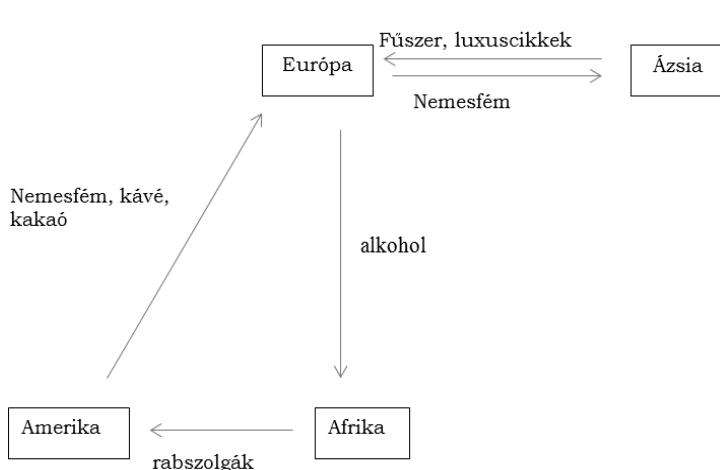
1 §. És ha ebben a püspökök ellentartók lesznek, nem segítjük őket.” /XX. tc./

1. Az Aranybullát II. András adta ki, 1224-ben.
2. A tized eredetileg nem terményadó, csak II. András intézkedésének hatására vált azzá.
3. A XXXI. törvénycikket szokás ellenállási záradéknak is nevezni.
4. Az egész megyék eladományozásának tiltása többek között a szerviensek jogvédelmét is szolgálta.

Állítás sorszáma	Igaz	Hamis
1.		
2.		
3.		
4.		

4 pont

5. A következő feladat a nagy földrajzi felfedezésekre vonatkozik. A források és saját ismereteid alapján válaszolj a kérdésekre! (5 pont)

„A magas szerződő felek a már felfedezett és a jövőben felfedezendő földrészekkel kapcsolatban felmerült kérdések és viták elosztatására megállapodtak abban, hogy északról délre egy egyenes vonalat húznak a Zöldfoki- szigetektől 370 leuga [1 spanyol leuga= 5,5 km] távolságra nyugat felé.”

/A [...] szerződésből/

- a.) Milyen termékeket adott az Újvilág gyarmatosítása az „öreg kontinensnek”? Sorolj fel négyet!

2 pont

- b.) Melyik két ország között született a fenti szerződés és mi volt ennek a neve?

1,5 pont

- c.) Hogy nevezték az Újvilágba küldött hódítókat? Nevezd meg legalább egyet, illetve az általa leigázott civilizációt!

1,5 pont

- 6. A következő feladat a reformáció időszakához kapcsolódik. A források és saját tudásod alapján válaszolj a következő kérdésekre! Ha szükséges, használd a történelem atlaszodat is! (5 pont)**

„21. A pápa nem engedhet el semmiféle büntetést, csak azt, amit vagy a maga, vagy a kánonok rendelkezése alapján szabott ki. A pápa nem bocsáthat meg egy vétket sem, legfeljebb kihirdetheti és megerősíti Isten bocsánatát.

27. Emberi tanokat prédikálnak azok, akik azt állítják: mihelyt csörren a ládába bedobott pénz, a lélek kiszabadul a tisztító tűzből.

36. Minden keresztény - ha őszinte bűnbánata van - búcsúlevél nélkül is elnyeri büntetései és bűnei elengedését.”
/ Részletek Luther 95 pontjából/

- a.) Mi ellen tiltakozott Luther Márton a fenti forrásrészletben és mi volt ennek az intézménynek a lényege?

2 pont

- b.) Mikor és hova tűzte ki 95 tézisét?

1 pont

- c.) Melyik reformációs irányzat alapítója volt Luther Márton, és mely területeken terjedt el az általa képviselt irányzat? Írd legalább kettőt!

2 pont

- 7. A következő feladat a felvilágosodás korával kapcsolatos. Párosítsd a felvilágosodás nagy alakjaihoz a hozzájuk tartozó fogalmakat, alkotásokat, idézeteket! (5 pont)**

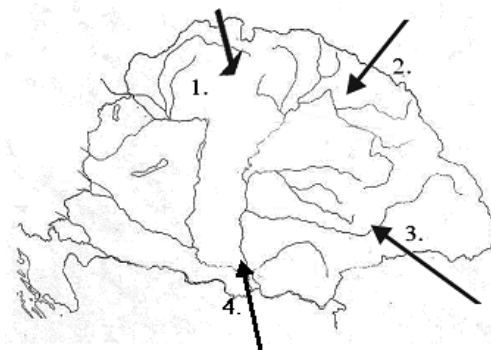
1. Gravitációs kölcsönhatás felfedezése
2. Hatalmi ágak szétválasztása
3. Enciklopédia
4. A nemzetek gazdasága
5. „Gondolkodom, tehát vagyok”!

- a.) Adam Smith
- b.) Descartes
- c.) Montesquieu
- d.) Newton
- e.) Diderot

5 pont

8. A feladat a XVIII. századi Magyarország demográfiai változásaira vonatkozik. (5 pont)

a.) Írd be a
hogyan a
látható nyilak
népcsoportok
jelzik!
0,5 pont,
pont)

táblázatba,
térképen
mely
bevándorlását
(elemenként
összesen 2

Sorszám	Népcsoport neve
1.	
2.	
3.	
4.	

2 pont

b.) Sorolj fel még két népcsoportot, akik ekkor az ország területén éltek!

..... 1 pont

c.) Melyik népcsoport betelepítését támogatta különösen az állam, és mivel tudta őket ösztönözni?

.....
..... 2 pont

9. Saját ismereteid alapján egészítsd ki a felvilágosult abszolutizmussal foglalkozó szöveget! (Elemenként 0,5 pont, összesen 4 pont)

A felvilágosult abszolutizmus két legkiemelkedőbb hazai képviselője Mária Terézia és _____, uralkodásuk a XVIII. század második felére datálható.

Mária Terézia egyik legfontosabb gazdasági intézkedése az 1754-ben bevezetett _____ volt, amely lényegében önellátóvá akarta tenni a Habsburg Birodalmat a magyar mezőgazdasági termékek, valamint a cseh és osztrák iparcikkek _____ belső vámjaival. Az ____-es Urbárium korlátozta a jobbágyok terheit, hogy azok be tudják fizetni a birodalom fenntartásához szükséges adókat. Az oktatásügyi reform, vagyis a _____ pedig az állam felügyeletét eredményezte az oktatásban is.

Mária Teréziát fia követte a trónon, aki a _____ való kormányzást választotta. Türelmi rendelet-e megszüntette _____-ok és a görögkeletiek elé emelt akadályokat, megkönnyítette a templomépítést. 1784-es nyelvrendelete pedig a _____ nyelvet tette hivatalossá az eddigi latin helyett. Javított a jobbágyság helyzetén az egy évvel későbbi jobbágyrendelet, amely eltörölte a röghöz kötést és megtiltotta, hogy jobbágnak nevezzék őket.

1767, 1777, alacsony, Mária Terézia, II. József, katolikus, kettős vámrendszer, magas, magyar, német, országgyűléssel, protestáns, Ratio Educationis, rendeletekkel

4 pont	
--------	--

10. A forrás és saját tudásod segítségével dönts el, hogy melyik állítás melyik hadseregre vonatkozik, majd válaszolj a kérdésre (5pont)

„Jellacsics nyomasztó létszámfölnyire építette tervét. [...] A horvát haderő azonban nagysága ellenére sem lehetett igazán ütőképes: alig rendelkezett lovassággal, tűzér-sége gyenge volt, s a gyalogság jelentős részét kiképzetlen tartalékok vagy népfelke-lők alkották. A Velencei-tó északi partján szeptember végén felsorakozó magyar sereg létszáma a 18 000 főt sem érte el. A horvát bán pákozdi támadása rosszul sikerült, bár még így is közel kétszeres túlerőben volt, de centrumának támadása összeomlott a magyar tűzérség tüzeiben, a magyar jobbszárnyon pedig képtelen volt előrejutni. A visszavonuló Jellacsics október 7-én Mosonban kapta meg a hírt, hogy előző nap Bécsben forradalom tört ki.”

/ Hermann Róbert írása alapján/

Állítás	Igaz a magyar hadseregre	Igaz Jellasics hadseregére	Mindkét seregre igaz	Egyik seregre sem igaz
Kis létszámú, de nagyon jól kiképzett erős tűzérsséggel rendelkező hadsereg.				
Hadsereg, amely védekező pozíciót vett fel.				
Kiképzetlen, hirtelen összeállított hadsereg.				
Nagy létszámú, de gyenge lovassággal és tűzérsséggel rendelkező hadsereg.				

4 pont

a.) Mikor volt a pákozdi csata (napra pontosan)? Hányadik csata volt ez az 1848-49-es forradalom és szabadságharc során?

1 pont

Esszéfeladatok

- A feladatok megoldási sorrendje tetszőleges.
- A feladatok megoldásához a Történelmi atlasz és a Helyesírási kézikötet használható
- A feladatok megoldását tollal készítsd. Ha valamilyen megoldást vagy megoldásrészletet áthúzol, akkor az nem értékelhető!
- Az egyes feladatokra az ott feltüntetett pontszámnál több nem kapható.
- Minden feladatot új A/4-es lapon kezdj!
- A megoldásokat tartalmazó lapok mellett ezt a feladatot kell beadnod. Ügyelj arra, hogy mindegyik lapon jól olvashatóan rajta legyen a neved.

A következő feladatok közül összesen **hármát** kell kidolgoznod.

Az alábbi szabályok alapján kell esszéket választanod:

Kidolgozandó **egy, az egyetemes történelemre** vonatkozó rövidebb feladat, **kettő, a magyar történelemre** vonatkozó **egy rövidebb és egy hosszabb**, különböző korszakokra vonatkozó feladat.

Tanulmányozd figyelmesen a feladatokat, majd karikázd be az alábbi táblázatban a választott feladatok sorszámát!

	Korszakok, témák		Az esszé típusa	
			Rövid (12 pont)	Hosszú (21 pont)
Egyetemes történelem	1	Kereszténység	1.	
	2	Amerikai polgárháború	2.	
Magyar történelem	3	Népvándorlás	3.	
	4	Államalapítás		4.
	5	Károly Róbert gazdaságpolitikája	5.	
	6	Hunyadi János törökellenes harcai		6.
	7	Rákóczi szabadságharc	7.	
	8	Reformkor		8.

Ellenőrizd választásod helyességét, mert kizárólag a helyesen kiválasztott feladatok értékelhetők! A kettősvonallal elválasztott egységekben csak egy jelölés szerepelhet.

A „rövid” kifejtés kb. **10-12** soros, a hosszú pedig kb. **25-30** soros válaszokat igényel.

A válaszok elkészítése során fogalmazvány (piszkozat) készíthető!

Segítségül megadjuk a helyesen kiválasztott esszék sorszámainak lehetséges kombinációit. Jelölj meg egy oszlopot az alábbi táblázatból! Karikázd be a választott oszlop betűjelét!

Feladattípus	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Rövid	1.	1.	1.	1.	1.	1.	2.	2.	2.	2.	2.	2.
Rövid	3.	3.	5.	5.	7.	7.	3.	3.	5.	5.	7.	7.
Hosszú	6.	8.	4.	8.	4.	6.	6.	8.	4.	8.	4.	6.

A választott esszék sorszáma:				
Pontszám (tanár tölti ki)				

1. Az újszövetségből idézett részletek és saját ismereteid alapján mutasd be a kereszténység főbb tanításait! (rövid, 12 pont)

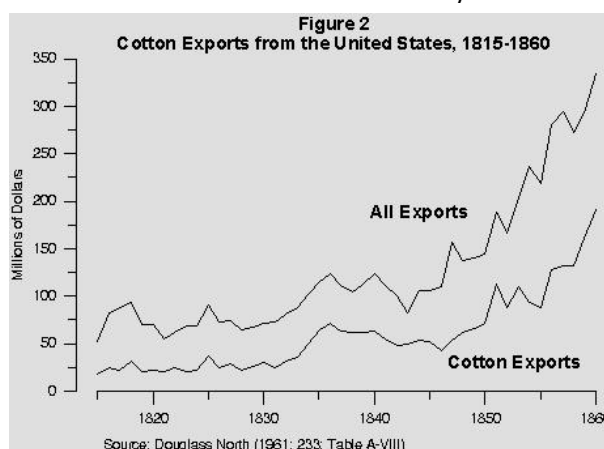
„Új parancsolatot adok nektek, hogy egymást szeressétek; amint én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást. Arról ismeri meg mindenki, hogy a tanítványaim vagytok, ha egymást szeretitek. [...] Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött fiát adta, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”
/János evangéliumából/

„Menjetek azért, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelvén az Atyának, a fiúnak és a Szentléleknek nevében, és tanítsátok őket, hogy tartsák meg mindazt, amit én parancsoltam nektek. És íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.”
/Máté evangéliumából/

2. A források és ismereteid alapján mutasd be, hogy melyek voltak azok a főbb konfliktusok, melyek mentén az Egyesült Államok polgárháborúba sodródott! Használd a középiskolai történelmi atlaszt! (rövid, 12 pont)

„Hogy a Franciaország által az Egyesült Államoknak Louisiana néven átengedett minden területen, amely a 36° 30' szélességi körtől északra fekszik és nem tartozik az ezen törvényben kialakított állam határain belülre, rabszolgaság, valamint kényszerű szolgaság, hacsak nem büntetésként, az illetőkre tökéletesen rábizonyított bűn esetén, mostantól fogva mindörökre tiltva lesz”

/Missouri-kompromisszum, 1820/

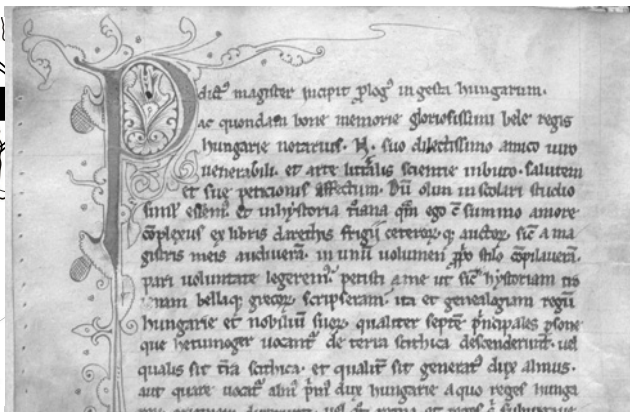
Összes export, illetve gyapotexport mennyisége 1815-1860 között

3. A források, az atlasz és saját tudásod alapján mutasd be a magyar nép vándorlását és a honfoglalást! (rövid, 12 pont)

„Karddal nem sokat vágnak le, annál többet ölnek le nyilakkal, amelyeket szaruból készített íjkból oly művészettel igazítanak, hogy alig lehet azokat kikerülni [...] Előre száguldó vagy meghátráló lovakon harcolnak, gyakran színlelnek futást is. És nem tudnak sokáig harcolni egyébként, ha akkora lenne a kitartásuk is, amilyen erős a támadásuk, akkor elviselhetetlenek lennének. Többsnyire a heves viadal közepén otthagyják az ütközetet és kevéssel utóbb a futásból visszafordulnak a csatába, és amikor azt hinnéd, hogy már győztél, éppen akkor jutsz halálos veszedelembe”
/Regino prümi apát a magyar harcmódról/

A magyar vándorlás állomásai

Képrészlet a Gesta Hungarorumból

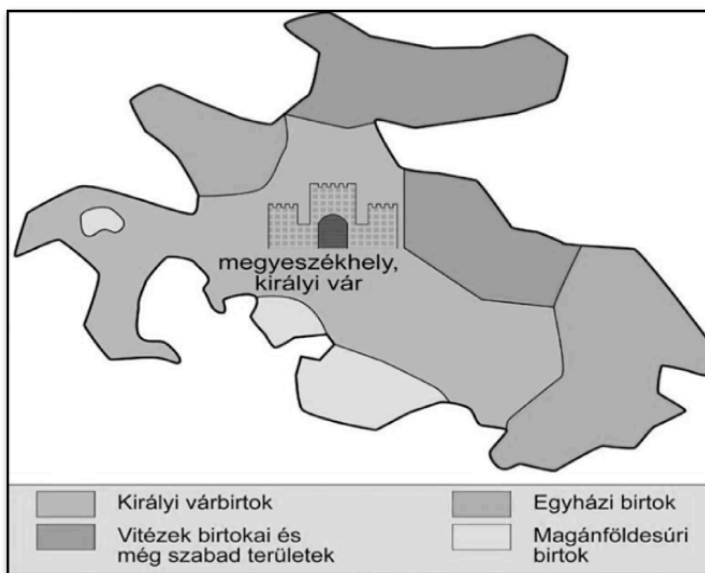
4. A feladat Szent István király államszervező tevékenységére vonatkozik. A megadott források és saját ismereteid alapján ismertesd I. István király állam- és egyházszerző munkájának főbb lépéseit! (hosszú, 21 pont)

„Egy új magyar államot hozott létre, amely erőteljes német hatásokat fogadott magába, de sajátos magyar jellegét és függetlenségét megőrizte. Ő vetette el a kereszténység terebélyes fává növő magvát Magyarországon. Uralmának a koronázás - az Isten kegyelméből való országlás elfogadása - új legitimációt adott. Leverte a vele szembeszegülő törzsi vezetőket, s uralkodása végére a Kárpát-medence egésze felett érvényesült fennhatósága, ezzel ő tekinthető a mai értelemben vett Magyarország megteremtőjének.”
/Kristó Gyula, Rubicon, 1988/4. szám/

„István király államának legszilárdabb talpkövei a vármegyék voltak. A vármegye eredete és mibenléte régóta vitatott kérdés, [...] Magának az intézménynek az eredetét többen a honfoglalás előtt itt élt népekhez kapcsolták, [...] Mások azon a véleményen voltak, hogy a vármegyéket István király helyi előzmény nélkül szervezte meg.”

/részlet Györffy György: István király és műve c. könyvéből/

„Tíz falu építsen egy templomot, amelyet két telekkel s ugyanannyi rabszolgával lássanak el, [...] Ha valakinek az Isten tizedet adott egy évben, a tizedik részt adja Istennek, és ha valaki tizedét elrejt, kilenc részt fizessen. És ha valaki a püspöknek elkülönített (félretett) tizedet meglopja, mint tolvajt ítélik meg, és az ebből eredő jóvátétel teljesen a püspöké legyen.” /István II. törvénykönyvéből/

Szent István-kori vármegye szerkezete

5. Az alábbi források és saját tudásod segítségével mutasd be, hogy miként befolyásolták a magyar gazdaságot Károly Róbert reformjai. (rövid, 12 pont)

„Országunk főpapjainak és báróinak alaposan megfontolt tanácsával egyetértően kegyesen elrendeljük örökre szólóan, hogy ha a főpapok, szerzetesek és világi papok vagy a nemesek bármelyikének földjein és birtokán arany-, illetve ezüstművet fognak találni, s amennyiben nem tagadják le azok létezését és nem tagadják meg a feltárásukat, [...] a bányászok szokása szerint befolyó királyi jövedelmek harmadrészt is kapják meg teljességgel örök időkre.”
/Károly Róbert oklevele, 1327/

„elrendeltük és parancsoljuk, hogy minden megyében, minden egyes kapu után, amelyen szénával vagy gabonával megrakott szekér képes befordulni vagy azon át kijönni [...] a kiadás megtörténte után 15 napon belül 18 dénárt [...] fizetni.”
/Károly Róbert 1342. évi dekrétumából/

„Tudjátok meg, hogy [...] mivel kamaránk silány pénze országunk lakosságát igen sújtja, országunk egykori jólétének helyreállítására s a közérdek javára, maradandó értékű és egész országunkban mindenütt forgó új, jó pénzt veressünk.”
/Károly Róbert rendelete, 1323/

6. A következő feladat Hunyadi János törökellenes harcaira vonatkozik. A források és saját tudásod segítségével mutasd be, milyen eredményeket ért el Hunyadi János! Használd a történelmi atlaszt! (hosszú, 21 pont)

„A szökés lehetetlen, a megadás pedig számomra elképzelhetetlen. Harcoljunk bátorsággal és becsülettel!”
/Hunyadi János a várnai csata előtti haditanácson/

„Magyarországon az összefogásnak csupán minimális jele mutatkozott, a nemesség nagy része ugyanis az V. László (ur. 1453-1457) és Hunyadi János körüli bárói ligákba tömörült, és bár az erdélyi vajda a török elleni harc ünnepeztetett bajnoka volt, sikereit gyakran éppen a király környezetében befolyást szerző Garaiak és Cilleiek gáncsolták el.”
/Tarján Tamás, Rubicon 1456. július 22. | A nándorfehérvári diadal/

„1456. augusztus 11-én vesztette életét a nándorfehérvári táborban kitört pestisjárványban a legendás törökverő hadvezér, Hunyadi János. Az 1446–1453 között kormányzó tisztséget is betöltő főkapitány és erdélyi vajda győzelmeinek köszönhetően az oszmánok – a hős halála után – hosszú évtizedekig kerültek a háborút Magyarországgal, így hazánk értékes időt nyert nemzeti reneszánszának kibontakoztatására.”

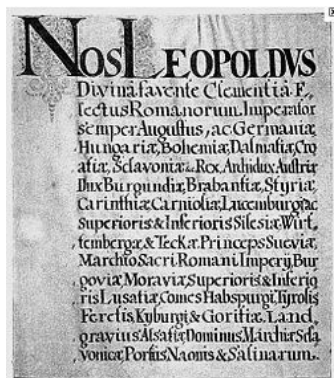
/Tarján Tamás, Rubicon 1456. augusztus 11. | Hunyadi János halála/

7. A források és saját ismereteid alapján mutasd be a Rákóczi-szabadságharc kitörésének okait! Ha szükséges, használd a középiskolai történelmi atlaszt! (rövid, 12 pont)

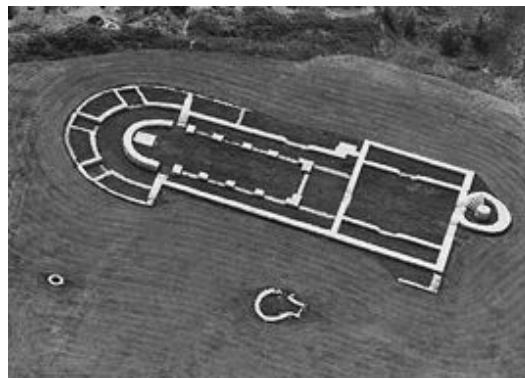
„a mostani császári és királyi szent felség fenséges finemű örököseinek elsőszülötteit Magyarország s az ahhoz csatolt részek természetes és örökös királyainak nyilvánítják”
/1687. évi II. törvénycikk/

„Megemlékezvén ezenfelül a karok és rendek ő legszentségesebb felsége jószágos előterjesztéséről, mely ugyanis a második Endre király 1222-ik évben kelt 31-ik cikkében foglalt annak az egyetlen záradéknak, vagyis inkább a királyoknak való

ellenmondás s ellenállás szabadságának az ugyanott felsorolt okokból, a kijavítását
célozza, [...]”
/ 1687. évi IV. törvénycikk/

A Diploma Leopoldinum címoldala

Zalavár romjai

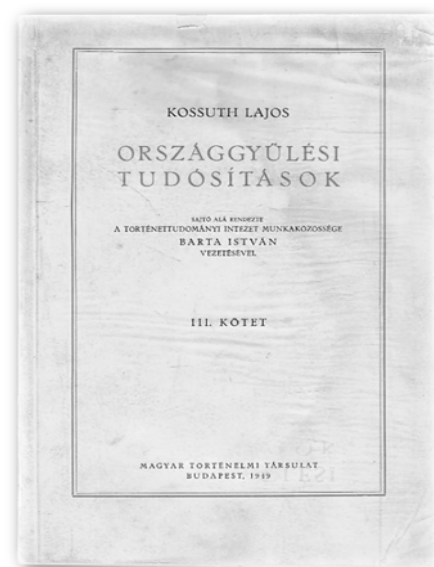
8. A következő feladat a reformkorra vonatkozik. A források és saját tudásod segítségével mutasd be a reformkori országgyűléseket és ezek hatását a magyar jogi és politikai viszonyokra. (hosszú, 21 pont)

Országgyűlések, időrendben:

- a.) 1825-27
- b.) 1830
- c.) 1832-36
- d.) 1839-40
- e.) 1843-44
- f.) 1847-48

„Nekem itt szavam nincs. Nem vagyok tagja a követek házának. De birtokos vagyok; és ha feláll oly intézet, mely a magyar nyelvet kifejtse, mely avval segítse el honosainknak magyar neveltetését, jószágomnak egyévi jövedelmét föláldozom reá.”

/gróf Széchenyi István beszéde az 1825-27-es országgyűlésen/

1. Hitel
2. Az ősiség eltörlése
3. A kincstár jogának eltörlése a birtokra kihalás esetén.
4. Birtokszerzés joga
5. Törvény előtti egyenlőség
6. A törvényhozás és a közigazgatás költségeit a nemesség is fizesse meg.
7. Vízszabályozás, útépités és karbantartás.
8. Monopóliumok, céhek és a hatósági árszabás eltörlése.
9. 1835. esztendő első napjától fogva csak magyar nyelven írott törvény, ítélet, parancs, folyamodás, szerződés legyen kötelező.
10. Csak a Helytartó Tanács közreműködésével működjön a kormányzás.
11. A törvényhozás és a bírósági tárgyalások nyilvánossága.

/Kivonat a Stádiumban megfogalmazott gondolatokból/